

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

15 май 2015 г.

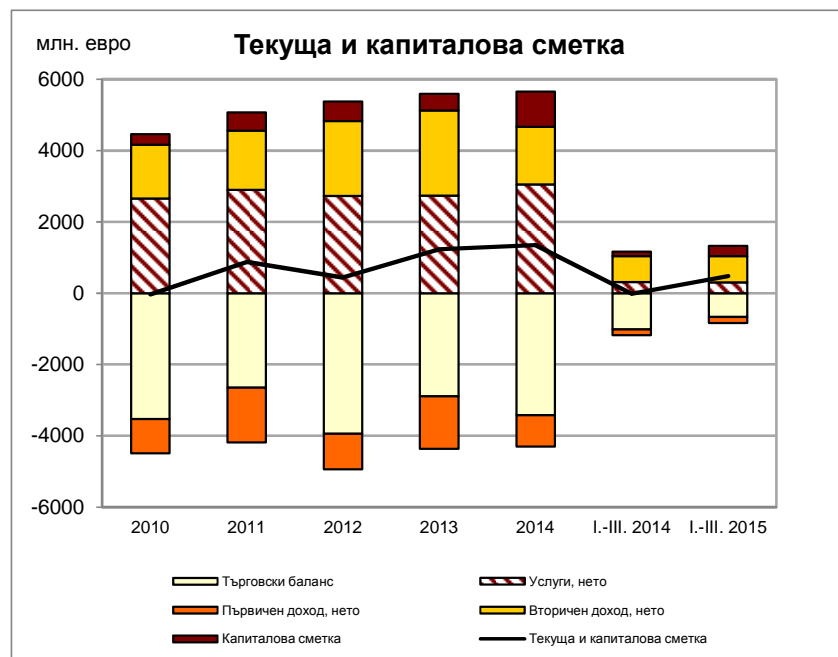
12:00 ч.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС¹

Март 2015 г.

Текущата и капиталова сметка е положителна и възлиза на 655.2 млн. евро при излишък от 359.2 млн. евро за март 2014 г. За януари – март 2015 г. **текущата и капиталовата сметка** е положителна и възлиза на 479.4 млн. евро (1.1% от БВП²) при дефицит от 20 млн. евро (0.05% от БВП) за януари – март 2014 г.

За март 2015 г. салдото по **текущата сметка** е положително и възлиза на 433 млн. евро (при излишък от 329.1 млн. евро за март 2014 г.), основно в резултат на излишъка по статия *Вторичен доход* (629.8 млн. евро). За януари – март 2015 г. **текущата сметка** е положителна и възлиза на 194.6 млн. евро (0.5% от БВП) при дефицит от 146.9 млн. евро (0.3% от БВП) за януари – март 2014 г.

Търговското салдо за март 2015 г. е отрицателно в размер на 159.8 млн. евро при дефицит от 338.3 млн. евро за март 2014 г. За януари – март 2015 г. **търговското салдо** е отрицателно в размер на 669 млн. евро (1.6% от БВП) при

¹ Данни от стандартното представяне на платежния баланс, съставен съгласно шестото издание на *Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция*. Данните са предварителни. В съответствие с практиката на БНБ и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в *Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ*), данните за януари – февруари 2015 г. са ревизирани. С отчета за април 2015 г. ще бъдат направени ревизии на данните за януари 2014 – март 2015 г.

² При БВП в размер на 42 671 млн. евро за 2015 г. (оценка на БНБ) и 42 009.8 млн. евро за 2014 г. (данни на НСИ от 06.03.2015 г. съгласно ЕСС 2010).

дефицит от 1022.9 млн. евро (2.4% от БВП) за същия период на 2014 г.³

Износът е 2006.8 млн. евро за март 2015 г., като се повишава с 460.3 млн. евро (29.8%) в сравнение с този за март 2014 г. (1546.4 млн. евро). За януари – март 2015 г. **износът** е 5278.6 млн. евро, като нараства със 708.7 млн. евро (15.5%) в сравнение с този за същия период на 2014 г. (4569.9 млн. евро). Износът за януари – март 2014 г. намалява на годишна база със 7.2%.

Вносът за март 2015 г. е 2166.5 млн. евро, като нараства с 281.8 млн. евро (15%) спрямо март 2014 г. (1884.7 млн. евро). За януари – март 2015 г. **вносът** е 5947.7 млн. евро, като нараства с 354.9 млн. евро (6.3%) спрямо същия период на 2014 г. (5592.8 млн. евро). Вносът за януари – март 2014 г. нараства на годишна база с 0.8%.

Салдото по **услугите** е положително в размер на 23.1 млн. евро при положително салдо от 74.9 млн. евро за март 2014 г. За януари – март 2015 г. салдото е положително в размер на 300.9 млн. евро (0.7% от БВП) при положително салдо от 306.3 млн. евро (0.7% от БВП) за януари – март 2014 г.

Салдото по статия **Първичен доход** (която включва основно доход, свързан с факторите на производството (работна сила, капитал или земя), данъци върху производството и вноса и субсидии) за март 2015 г. е отрицателно в размер на 60.1 млн. евро при отрицателно салдо от 53.8 млн. евро за март 2014 г.⁴ За януари – март 2015 г. салдото е отрицателно в размер на 174.5 млн. евро (0.4% от БВП) при отрицателно салдо от 159.4 млн. евро (0.4% от БВП) за същия период на 2014 г.

Салдото по статия **Вторичен доход** (която отразява основно преразпределението на доход) е положително в размер на 629.8 млн. евро при положително салдо от 646.3 млн. евро за март 2014 г. За януари – март 2015 г. салдото е положително в размер на 737.3 млн. евро (1.7% от БВП) при положително салдо от 729.1 млн. евро (1.7% от БВП) за същия период на 2014 г.

Капиталовата сметка е положителна в размер на 222.2 млн. евро при положителна стойност от 30.1 млн. евро за март 2014 г. За януари – март 2015 г. капиталовата сметка е положителна – 284.8 млн. евро (0.7% от БВП), при положителна стойност от 126.9 млн. евро (0.3% от БВП) за януари – март 2014 г.

Финансовата сметка за март 2015 г. е положителна в размер на 709.5 млн. евро при положителна стойност от 233 млн. евро за март 2014 г. За януари – март 2015 г. **финансовата сметка** е положителна – 763.1 млн. евро (1.8% от БВП), при отрицателна стойност от 178 млн. евро (0.4% от БВП) за същия период на 2014 г.

Салдото по статия **Преки инвестиции**, представено съгласно изискванията на шестото издание на *Ръководство по платежен баланс и международна инвестиционна позиция*, е отрицателно в размер на 40.2 млн. евро при отрицателно салдо от 190.6 млн. евро за март 2014 г. За януари – март 2015 г. салдото е отрицателно в размер на 323 млн. евро (0.8% от БВП) при отрицателно салдо от 219.6 млн. евро (0.5% от БВП) за същия период на 2014 г.

Преките инвестиции – активи нарастват с 12.3 млн. евро при намаление от 68.2 млн. евро за март 2014 г. За януари – март 2015 г. те намаляват с 13.1 млн. евро при увеличение от 252 млн. евро за същия период на 2014 г.

Преките инвестиции – пасиви се повишават с 52.4 млн. евро при ръст със 122.4 млн. евро за март 2014 г. За януари – март 2015 г. те нарастват с 309.9 млн. евро при увеличение с 471.5 млн. евро за януари – март 2014 г.

В съответствие с принципа на първоначалната посока на инвестицията, преките чуждестранни инвестиции в страната за март 2015 г. възлизат на 52.8 млн. евро (при 208.8 млн. евро за март 2014 г.). За януари – март 2015 г. преките чуждестранни инвестиции в страната са в размер на 317.3 млн. евро (при 346.5 млн. евро за януари – март 2014 г.).

Преките инвестиции в чужбина за март възлизат на 12.6 млн. евро (при 18.3 млн. евро за март 2014 г.). За януари – март 2015 г. преките инвестиции в чужбина са отрицателни, в размер на 5.7 млн. евро (при положителни в размер на 127 млн. евро за януари – март 2014 г.).

По-подробна информация за преките инвестиции има в приложението *Преки инвестиции (януари – март 2015 г.)* на публикацията *Платежен баланс*, а данни – в таблица 10 - *Преки инвестиции* на публикацията.

³ С шестото издание на *Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция (МВФ, 2008)* се въвеждат съществени методологически промени в отчитането на търговията със стоки и на търговията с услуги (Виж прессъобщението за платежния баланс за февруари 2015 г.). По-подробна информация за тези методологически промени има в материала *Съставяне на статистиката на платежния баланс съгласно методологията на шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция* на интернет страницата на БНБ.

⁴ Предварителните данни ще бъдат ревизирани с тримесечните отчети на предприятията.

Салдото по статия **Портфейлни инвестиции** е отрицателно в размер на 1838.1 млн. евро при отрицателна стойност от 18.5 млн. евро за март 2014 г. За януари – март 2015 г. салдото е отрицателно в размер на 1025.8 млн. евро (2.4% от БВП) при положително салдо от 161.5 млн. евро (0.4% от БВП) за същия период на 2014 г.

Портфейлните инвестиции – активи за март 2015 г. нарастват с 24.1 млн. евро при ръст от 16.5 млн. евро за март 2014 г. За януари – март 2015 г. те се повишават с 209.6 млн. евро при увеличение със 155.7 млн. евро за същия период на 2014 г.

Портфейлните инвестиции – пасиви за март 2015 г. нарастват с 1862.2 млн. евро при увеличение от 35 млн. евро за март 2014 г. Увеличението отразява предимно придобитите от нерезидентни ценни книжа (1942.1 млн. евро) от емитирания през март 2015 г. от Република България троен транс облигации на международните капиталови пазари (на обща стойност 3100 млн. евро). За януари – март 2015 г. **портфейлните инвестиции – пасиви** се повишават с 1235.4 млн. евро при намаление с 5.8 млн. евро за същия период на 2014 г.

Салдото по статия **Други инвестиции** е положително в размер на 867.4 млн. евро при положително салдо от 42.7 млн. евро за март 2014 г. За януари – март 2015 г. салдото е отрицателно в размер на 13.2 млн. евро (0.03% от БВП) при положително салдо от 430 млн. евро (1% от БВП) за януари – март 2014 г.

Други инвестиции – активи намаляват с 512.3 млн. евро при увеличение със 79.4 млн. евро за март 2014 г. За януари – март 2015 г. те се понижават с 1403.4 млн. евро при ръст от 446.5 млн. евро за същия период на 2014 г.

Други инвестиции – пасиви за март 2015 г. намаляват с 1379.7 млн. евро при увеличение от 36.7 млн. евро за март 2014 г.³ За януари – март 2015 г. те намаляват с 1390.2 млн. евро при повишение от 16.5 млн. евро за същия период на 2014 г.

Резервните активи на БНБ⁵ се повишават с 1720.8 млн. евро при увеличение от 399.2 млн. евро за март 2014 г. За януари – март 2015 г. те нарастват с 2121.4 млн. евро (5% от БВП) при спад от 552.9 млн. евро (1.3% от БВП) за същия период на 2014 г.

Статия **Грешки и пропуски, нето** е положителна в размер на 54.3 млн. евро при отрицателна стойност от 126.3 млн. евро за март 2014 г. По предварителни данни за януари – март 2015 г. статията е положителна в размер на 283.8 млн. евро (0.7% от БВП) при отрицателна стойност от 158 млн. евро (0.4% от БВП) за същия период на 2014 г.

---

⁵ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики, и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СПТ) и рекласификации.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ

Приложение 1

СТАНДАРТНО ПРЕДСТАВЯНЕ*

(млн. евро)

	Месечни данни			Акумулирани данни от началото на годината към:		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца към:	
	март.14	март.15	Промяна	31.03.2014	31.03.2015	31.03.2014	31.03.2015
Текуща и капиталова сметка	359.2	655.2	296.0	-20.0	479.4	1547.6	1851.0
Текуща сметка ¹	329.1	433.0	104.0	-146.9	194.6	967.9	700.7
Текуща сметка: кредит	2727.8	3092.8	364.9	6994.8	7603.6	32181.8	32451.4
Текуща сметка: дебит	2398.8	2659.7	261.0	7141.7	7409.0	31213.9	31750.7
Стоки и услуги, нето	-263.4	-136.6	126.8	-716.7	-368.2	-526.7	-32.5
Стоки и услуги: кредит	1960.8	2302.1	341.4	5857.1	6427.2	27830.5	29223.6
Стоки и услуги: дебит	2224.2	2438.8	214.6	6573.8	6795.3	28357.2	29256.1
Търговски баланс ²	-338.3	-159.8	178.5	-1022.9	-669.0	-3292.0	-3075.4
Стоки: кредит	1546.4	2006.8	460.3	4569.9	5278.6	20851.7	21740.1
Стоки: дебит	1884.7	2166.5	281.8	5592.8	5947.7	24143.7	24815.5
Услуги, нето	74.9	23.1	-51.8	306.3	300.9	2765.3	3042.9
Услуги: кредит	414.4	295.4	-119.0	1287.2	1148.5	6978.7	7483.5
Производствени услуги с материали за влягане, притежавани от други	97.3	6.2	-91.1	322.4	230.6	1209.6	1135.1
Услуги по поддръжка и ремонт, които не са включени другаде	3.6	3.6	0.0	13.8	13.8	54.1	71.4
Транспорт ³	85.6	76.3	-9.3	247.8	242.1	1282.0	1521.0
Пътувания ⁴	95.8	97.6	1.8	303.0	314.7	2933.2	2991.9
Други услуги ⁵	132.1	111.7	-20.4	400.3	347.3	1499.8	1764.1
Услуги: дебит	339.4	272.3	-67.2	981.0	847.7	4213.5	4440.6
Производствени услуги с материали за влягане, притежавани от други	79.2	5.9	-73.3	218.0	143.7	934.6	870.3
Услуги по поддръжка и ремонт, които не са включени другаде	3.3	3.3	0.0	9.7	9.7	32.7	47.8
Транспорт ³	69.9	76.3	6.4	218.4	235.1	1025.4	1030.6
Пътувания ⁴	64.8	65.5	0.7	164.5	178.3	854.0	917.2
Други услуги ⁵	122.2	121.2	-1.0	370.4	280.8	1366.9	1574.6
Първичен доход, нето	-53.8	-60.1	-6.3	-159.4	-174.5	-1309.3	-891.3
Първичен доход: кредит	71.5	82.2	10.7	190.7	207.5	901.3	936.6
Компенсации на наетите	33.1	35.7	2.6	76.9	85.4	419.6	448.8
Инвестиционен доход	38.6	45.3	6.7	112.0	119.3	468.4	476.8
Друг първичен доход	5.6	6.4	0.9	13.1	18.3	58.6	70.5
Първичен доход: дебит	125.3	142.3	17.0	350.0	382.0	2210.7	1827.9
Компенсация на наетите	0.6	0.3	-0.2	1.9	1.0	9.6	11.3
Инвестиционен доход	122.7	140.2	17.5	343.8	378.0	2187.8	1800.5
Друг първичен доход	86.2	102.5	16.3	219.9	230.7	1681.8	1283.6
Вторичен доход, нето	646.3	629.8	-16.5	729.1	737.3	2804.0	1624.5
Вторичен доход: кредит	695.6	708.4	12.8	946.9	969.0	3450.0	2291.2
Държавно управление	609.3	624.9	15.6	711.0	734.3	2510.6	1331.7
Други сектори	86.3	83.6	-2.7	236.0	234.7	939.4	959.5
Вторичен доход: дебит	49.3	78.7	29.4	217.8	231.7	646.0	666.7
Държавно управление	44.3	71.1	26.7	201.6	210.7	599.6	575.7
Други сектори	5.0	7.6	2.6	16.2	20.9	46.4	91.0
Капиталова сметка ^{1,6}	30.1	222.2	192.0	126.9	284.8	579.7	1150.3
Брутно придобиване/намаляване на непроизведени нефинансови активи, нето ⁵	-17.0	-17.0	0.0	-25.4	21.2	-112.4	9.2
Брутно придобиване/намаляване на непроизведени нефинансови активи, кредит	12.4	21.5	9.1	14.0	46.1	249.2	188.5
Брутно придобиване/намаляване на непроизведени нефинансови активи, дебит	29.5	17.5	-11.9	39.4	24.9	361.6	179.3
Капиталови трансфери, нето	47.2	218.2	171.0	152.3	263.6	692.0	1141.1
Капиталови трансфери, кредит	47.4	218.2	170.8	162.8	263.6	703.9	1145.4
Капиталови трансфери, дебит	0.2	0.0	-0.2	10.5	0.0	11.8	4.3
Финансова сметка ^{1,6}	233.0	709.5	476.6	-178.0	763.1	921.2	906.3
Финансова сметка: активи	427.1	1244.5	817.4	304.2	918.2	2141.3	4550.8
Финансова сметка: пасиви	194.1	534.9	340.8	482.3	155.1	1220.1	3644.5
Преки инвестиции, нето ⁷	-190.6	-40.2	150.4	-219.6	-323.0	-1128.8	-1028.3
Преки инвестиции, активи ⁸	-68.2	12.3	80.4	252.0	-13.1	336.8	336.4
Преки инвестиции, пасиви ^{9,10}	122.4	52.4	-70.0	471.5	309.9	1465.6	1364.8

	Месечни данни			Акумулирани данни от началото на годината към:		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца към:	
	март.14	март.15	Промяна	31.03.2014	31.03.2015	31.03.2014	31.03.2015
Портфейлни инвестиции, нето	-18.5	-1838.1	-1819.6	161.5	-1025.8	-282.6	-2399.5
Портфейлни инвестиции: активи ¹¹	16.5	24.1	7.6	155.7	209.6	546.4	383.3
Портфейлни инвестиции: пасиви	35.0	1862.2	1827.2	-5.8	1235.4	829.0	2782.8
Финансови деривати, нето	0.1	-0.4	-0.5	3.0	3.8	100.2	44.1
Други инвестиции, нето	42.7	867.4	824.6	430.0	-13.2	2311.8	-194.7
Други инвестиции: активи ⁸	79.4	-512.3	-591.7	446.5	-1403.4	1237.4	-697.7
Други инвестиции: пасиви ^{9, 10}	36.7	-1379.7	-1416.4	16.5	-1390.2	-1074.5	-503.0
Резервни активи на БНБ ¹²	399.2	1720.8	1321.6	-552.9	2121.4	-79.4	4484.7
Монетарно злато	0.2	0.2	0.1	0.4	1.0	2.0	3.1
Специални права на тираж	0.1	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.6	0.0
Резервна позиция в МВФ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други резервни активи	399.0	1720.6	1321.6	-553.4	2120.4	-81.9	4481.6
Балансиращи статии:							
Салдо по текущата и капиталовата сметки	359.2	655.2	296.0	-20.0	479.4	1547.6	1851.0
Салдо по финансовата сметка	233.0	709.5	476.6	-178.0	763.1	921.2	906.3
Нето грешки и пропуски ¹³	-126.3	54.3	180.6	-158.0	283.8	-626.4	-944.7
Допълнителна информация ¹⁴							
Преки инвестиции в чужбина	18.3	12.6	-5.7	127.0	-5.7	134.2	248.7
Преки инвестиции в България	208.8	52.8	-156.1	346.5	317.3	1263.0	1277.0

* Стандартно представяне на платежния баланс в съответствие с 6-тото издание на "Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция" на МВФ.

¹ Предварителни данни към 15 май 2015 г. В съответствие с практиката на БНБ за ревизиите и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ), данните за април 2015 г. и ревизия на данните за периода януари - март 2015 г. предстои да бъдат публикувани на 17 юни 2015 г.

² За 2014 г. и 2015 г. - предварителни данни на НСИ и БНБ.

³ Оценки по методология на БНБ и НСИ.

⁴ Оценки по методология на БНБ. Данните се базират на информацията от НСИ за броя на чуждестранните граждани, посетили страната и българските граждани, пътували в чужбина и оценка на БНБ за разходите/приходите по време на едно пътуване.

⁵ По данни, получени от банките и директното отчитане на услуги от предприятията.

⁶ Отрицателният знак (-) показва намаление на активи или пасиви, а положителният - съответно увеличение на активи или пасиви.

⁷ Данни, съгласно принципа Актив/Пасив. Източници: фирми с чуждестранно участие и от фирми с инвестиции в чужбина, банките, Централен депозитар, нотариуси, НСИ, Агенцията за приватизация и др. Данните за 2014 г. и 2015 г. включват само реинвестираната печалба на банките.

⁸ Включени са отчетените външни вземания на страната по търговски кредити (платени аванси и вземания от доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези вземания, данните подлежат на ревизия.

⁹ На базата на получените в БНБ отчети за задълженията по финансови кредити на местни лица към чужбина.

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

¹⁰ Включени са отчетените външни задължения на страната по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

¹¹ На база на данни от банките, други небанкови финансови институции, застрахователни компании и пенсионни фондове.

¹² Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СРТ) и рекласификации. Положителният знак (+) показва увеличение на резервните активи, а отрицателният (-) - намаление.

¹³ Размерът на статия *Нето грешки и пропуски* показва разликата между салдото по финансовата сметка и салдото по текущата и капиталовата сметка.

¹⁴ Данните са съставени съгласно принципа на първоначалната посока на инвестицията.